Şiidkekii çanartiigi ydeşeze tegeskekii çanartiigi ugtajaa

Jose dygeer zilee garza baina.

1932 onii Janvaari 1 eder

№ 1 (554)

eder byri garna.

Gazar byriin prolitaarnuud negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M moziin komiteed ba B-M. rispyybl. tebiin gyicedkeke komiteed bolon yiledber. eblellin B-M. zeblel gurbanii emenees niitelegdene

Dugaar nezcediin yne 5 menge.

Zakika yne: sara byriin 1 tekerig. Gadaada ulasta bol 1 tek. 50 menge

AADRIS: Верхнеудинск, Центросоюзная 26

Komsomooliin B-M moziin komitee diin 3 dugaar pleenym neegdene

Komsomooliin B-M. moziin komiteediin 3 dugaar pleenym bolbol menee ederiin ydeşiin 6 cagta azaliin gabijaata ordon dotor neegdene.

Ene pleenymde komsomooliin teb komiteediin geşyyn Liicşener ba komsωooliin kizkoomiin sekretaar Kovalioov gegçed jerenaa.

Janvaari negen bolbol gabşagai azaliin eder men

Aza akuin ba sojoliin baiguulaltiin zagsaalda ilakiin telee gabşagai azaliin dolginiigi ulam kedelgajaa

Sine ziliin şine zorilgonuud

Tesebte taban ziliin şiidkekii çanarta 3 dugaar zil dyyreze, syylşiin tegeskekii çanarta derbedygeer ziliin eki geşkeze orobo bide. Manai nam bolbol engersen kugcaa dotor socaliis baiguulaltiin ali byke salbarinuudta tuiliin jike dabalta ilaltanuudiigi daaza jiresen baina.

„Teeknig ba ediin zasagiin talaar urida jabsan kapitaalta ulasuudiigi oiriin arban zil dotor gyiceke ba akiza urdani oroko" geze n. Staalinii kelesen tyykete çukala zorilgiigi gol bolgzo, komuniis namiin zeb zoloodolgo dooro jabaza kedmeriçen angi bolbol keden zuun jike baga faabrig zavuuduud ba minga ilyytei maşiina traagtariin staancanuudiigi şineer baiguulza çadasan baina.

Byke ygiitei dunda çadaltanii 70% kamtiin azalda orozo, zeblelte ulasiin kedee nutagta ulas teriiin tyşeg bolko kamtiin azalçad ba kamtiin azaluud bolbol tariaan ba mal azaliin gol kycen bolzoi.

Aza yiledberiiin kubiaar, „ken keniigi" gesen temecelde socaliis aza akuin bucalta ygii eceslen ilaza, kedee azaliin kubiaar bolbol olon mozo aimaguudta yrgelze niiteer kam[illegible] orozo, tyyni yndeseer [illegible] bolko niudarganii usadkaza baisan ba kamtiin azaluud bolbol tariaan azaliin gol kycen bolson, ede bygede bolbol manai SSKR ulas dotor socaliis ekonoomiin suuri baiguulganii gol temdeg men azai.

Gurbadugaar şiidkekii çanarta ziliin telebleegi gyicedkeke jabadalda niiteed jike amzalta ilaltanuud bii gebeçigi, zarim aza yiledberiiin gazaruud yiledberi sangiin tesebiigi dutuu gyicedkesen baina. Uçar iime tula 3 dugaar zil dotor erke bişe ilyybçelen bytyylke jabadaliigi zaa bol kangaka zorilgiigi gol bolgoko josotoi. Ene zil bolbol tyykete taban ziliin tesebiigi byri mesen gyicedkeke zil men geze sain medeke keregtei.

Derbedygeer zilde kedeenii azal tukai çukalaçalka gol zorilgo bolbol yrgelze niiteer kamtiin azalda oroko ba tyyniı yndeseer angi bolko niudarganiigi usadkaza. kedee azalaas kapitaaliin ylegdeliigi cem ygii kiike jabadal bolko baina. Ene zorilgiigi şuud gyicedkekiin zailaşa ygii nekecel bolbol, kolkoosuudiigi emkidkel ba aza akuin kubiaar ulamaar bekizyylke. kolkoosuudiin toocoo byriddkel ylemzeken saizaruulka. kelceete azaliigi byke kedmeriiin zuram bolgoko, tegşedkeke yzel, eze ygii kandaka jabadal zergiigi niudarganii zorilgo men geze byri mesen usadkaka, doodo şatiin kolkoosuudiigi deede şatada şilzeryylen oruulka kereg men azai.

Ali bykii ulas teriiin udka çanartai aza akuin çukala kampaaninuudiigi byrin mesen kolkoosuudiin emkidkel ba aza akuigi bekizyylke jabadalda tokiruulan, tus keregte zailaşa ygii dekem bolko çukala nekecel bolgoko keregtei.

Kamtiin azaluudiigi emkidkel ba aza akuin talaar bekizyylke jabadaliin nege ton çukala nekecel juub gekede, gazariin rifoormiin kereg men. Gazariin rifoormo bolbol nyydel suudaltai buriaad azalçanii tebkineze, byke azal kedmeriee ton şine zamaar jabuulka keregte gol çukala tyşeg bolko baina. Tere tula ene 1932 onii torşo dotor gazariin rifoormiin jabadaliigi tuiliin erçemteigeer jabuulza, baicaaka toogi bolşoviigiin kurdabçalaar gyicedkeke jabadal maşa çukala azai.

Buriaad—Mongol rispyybligiigi tomo bolboson mal azaltai rispyybliig bolgoko gesen jabadal bolbol ene 1932 onii torşo dotor manai gol zorilgonuudiin negen bolko josotoi. Eene zil dotor, socaliis mal azaliin suuriigi tabiza gyicedkeke ba maliin kool tezeeliin beki tyşeg baiguulka ene kojor zorilgo erke bişe dyyrgegdeke josotoi. Maliin too tologoi oloşoruulka, maliin teliigi sainaar tezeeke eskeke, malaas garka kudaldaka ediigi jikedkeke, çanariini saizaruulka, kudaldaka ediin feermenyydiigi ulamaar bekizyylke kegzyylke zergiin çukala zorilgonuudiigi, „şine yjede şineer azallaka" gesen n. Staalinii zaabariiigi gol bolgozo, ynekeer bolşoviig josoor erkilen gyicedkeke zailaşa ygii kereg men gebel zokino.

Tegeskekii çanarta 4 dygeer ziliin tuiliin çukala şiidkekii çanarta yile bolbol bolşoviig josonii tarilga men. Ene ziliin tarilgada ertenees beledkeze tesebiegdesen karaagi ilyybçelen gyicedkeke jabadaliigi şuud kangaka bedenii oiriin golzorilgo bolzoi. Kabariin tarilgiigi erçemtei gyicedkeke keregte MTS nuud ba sovkoos kolkoosuudiigi beledken, komuniis josonii arga meeted bolko gabşagaiçalal, socaliis meriicee, niitiin bygsiir zergiigi byrin delgeryylze, ene jabalda olon kamtiin azalçadiin byke kyce çadal, idebki zorigiigi elsyylen zagsaaka keregtei baina.

Yndesen sojoliin baiguulalta tukai ene zil dotor jamar zorilgonuud bainab gebel, keden aimaguudta yrgelze niiteer biçegta surka ba kubiskaliin udka çanarta şine (latiin) yseg biçegiigi byri mesen keregleke jabadaliigi gyicedkeke kereg men azai. Ene çukala jabadaliigi byke kyce çadalaa zangidaza bolşoviig josoor erkileze, ene keregte saad todkor kiigçed bykentei eris tes temeceke josotoi.

Ede byke zorilgonuudiigi erçemtei gyicedkekiin zailaşa ygii yndesen bolko zyil juub gekede, BK (b) Namiin zinkeni şugamiigi şuud barimtalza, Leeninii şugamiigi kazailgaka kelberyylke jabadaluudtai eris çanga temeceze, ilangajaa ajuultai baruunii beerenkii jabadal ba „zyynii" nuglaa bolon tedentei zokildogçod bykeniigi darui ileryylen, tasa cokizo usadkaza çadasan deerees, socaliis aza akuin zagsaal deere ilaza garka manai dulduidaka baina.

Basa angiiin daisad ali bolkoor manai keregte koro saad kiikiigi oroldoko ba tedenii nege arga zali bolbol yndesetenii koorondo eşee gargaka jabadal menii tulada jike orosiin deerenkii yzel ba buriaadiin [illegible] koro [illegible] jabadaluudtai temeceke jabadaliigi ulam kycezyylze, angiiin seremziigi kurcadkaka keregtei.

Finaansiin estefeede

Derbedygeer kvaartaliin finkampaaniigi gyicedkebe

Kilogo—Kuaacai. Arkiriin somondo 4 dygeer kvaartaliin menge zeeri elsyylke jabadaliigi bolşiviigiin kurdabçalaar şuud giycedkekiin telee socaliis meriicee ba gabşagaiçalka jabadaliigi erger keregleze tuilasan ilaltani bolbol. Tus somondo ene 4—gygeer kvaartalda elsyylke josotoi mengeniini too 11525 tekerig baigaad, odoo Dikaabriiin 20—do 27631 tekerig 28 menge elsyylsen baina. Ene bolbol uul tesebee keden olon kubiaar elyybçelen gyicedkesen tula, kabaata somonii Finestefeediin 3 dugaar brigaadiigi 50 tekerig mengeer tuskai şagnalta olgoson baina.

Gadana tus somon bolbol 4 dygeer kvaartaliin mengen zeeri elsyylke kampaaniiigi gabşagaigaar gyicedkeke tukai Taşaagiin ba Ongeegiin somonuudtai socaliis meriiceegiin geree biçeg batalsan baina.

Arkiriinkinaas zişee abagtii. Garmiin.

Finaansiin zagsaalda tyryylen jabagçadiin ulaan dansa

Misovoi koto—byke tesebte daabariigaa ilyyken gyicedkeseniini	296 kubi	Saintiin toskon	116 —
Zakaamin	127 kubi	Kuuçan-Briaan	113 —
Bookon	107 —	Doodo-Zirem	100 —
Bargazan	100 —	Doodo-Ilkiin	115 —
Selengiin	117 —	Ynegetiin	108 —
		Deede-Kyrbiin	119 —

Udaadani ken?

Janvaari negende-byke kolbootiin gabşagaiçuudiin eder

Moskvaa, 6 (T). Byke kolbootiin [illegible] bleln 1932 onii janvaari negeniigi gabşagaiçuudiin eder bolgon sonoskoko geze togtoobo. Tesebte tabziliin tegeskeliin derbedygeer ziliin [illegible] ederni, aza akuin şine zilde beled[illegible] Staalinii 6 zyiliin zaabariin gyicedk[illegible]liigi salgaka jabadal bolko josot[illegible]

Buriaad Mongoliin keвlel soninii jike daвalta

C. Don.

Buriaad Mongol ulas bolвol eder вyriiin sonintoi вolвo. Ene вolвol manai Buriaad Mongol rispyyвligiin erke вaidal deere aвça yzeвel tuiliin jike daвaltanuudiin negen men вaina Uçar juuв gekede manai Buriaadmongolçuudiin tyykede eder вyri garça вaidag sonintoi вaian udaa jere ygii azai. Kaan zasagta вurzyilig orosiin gerenii koвenii вolzo, orosiin вa eeseдiingee yndesenii вajaçuud вolon lamanariin daralalta melzelge dooro kair nair kabçagdaa kocorson вuurai karankii вuriaad azalçad вolвol imagta ogtaaвriiin jike kuвiskaliin aça gaвijaagaar erke çeleegee olzo, SSKRiin prolitaarinariin udaridalga вa BK(в) Namiin onoвçotoi mergen zoloodolgoor вişe olon вaga yndeseten'ei kamta socaliismiigi вaiguulza вaikiin ildaraa, erdem gegeereliin talaar kegzeze, olon tymen kamtiin azalta вa ygiitei dunda çadaltanii sojol вolвosoroliin kire zerge deeşee вolzo, erelteni damzag ygii jike вolsonii zaвşanda odoo ederвyriiin sonintoi erke вişe вolko cagiini tulaa jiresen geвel zokino.

Kuвiskaliin urdaki yjede Buriaad Mongol kelen deere keвleke niitelke jaвadal jamar вaisanвa gekede: zil вyri keden minga tymen kuudasa lamiin şazanii nom deвteryyd modon вaraar daragdaza: kristoosiin şazanii nomuudiin orçuulganuudiigi keden olon zuzaan deвter вolgon orosiin misioneer lamanar tuulgan вaraar gargaza вaisan вolвo çigi; kugcaata keвlel (sonin sedkyl zerge) delgerçe çadaa ygii вaisan. Ar sar sonin sedkylyyd garsan вaiвal, imagta вajan angiiin yzel surtaliigi nomlon вaisan azai.

Buriaad Mongol kelen deere garça вaisan kugcaata keвleliin tyykees keden udaagi toвçodkon temdegleвel: ankan 1894-95 onii yjede orosiin kaanii zaradasan P. Badmaajev gegçiin yyskeleer Çite kotodo „Dorono kizaariin вaidal" (жизнь па восточной окраине) geze sonin вuriaad mongol kelen deere garsan вaina. Ene soninii udka jamar вaisan вa gekede, tuiliin kara kargis yzeliigi вarimtalsan, вuriaadiin olon tymen azalçadiigi orosiin kaanii emene segedyylen вykiilgeke jaвadaliigi çukalaçalsan вilee.

1916-17 onii yjede „Kamtaran kedelmeriliin yge" geze вasa nege sonin Baigaliin emenedeki koperaaciin zygees garça вaisan. Ene soninii udka вolвol men вyrzyilig josiigi вarimtalsan, вyrzyilig koperaaciin surtaliigi neвteryylke вa eldeв вajaçuudiin kamtaral feermenyydiin ed tavaar, kudaldaa naimaa gyilgeke jaвadaliigi gol вolgodog вaisan azai.

1919 ondo simioonoviin kycerkeliin yjede „Buriaad Mongoliin Sanal" geze sonin вuriaadiin „aradiin" dyymees niitelegdesen вolвo çigi olon niitiin nakda delgerçe çadaa ygii araidun 2 dugaar garaad kocorson вaina. Enyynii udka jamar вaisanвa gekede, вuriaadiin cagaantan вa yndese вarimtalagça zarim „naroodnig" surguulitanii zygees koslon gargaza вaisan cagaantanii yzeliigi gol вolgoson вa zeemstve zakirgaanii surtaliigi neвteryylke zorilgotoi вaisan.

Tyynii syylde Alas-Doronodiin вyyfer rispyyвligiin вaika yjede (1921-22 onuudta) B[illegible] Mongoliin avtonoomito moziin zakirgaanii zygees „Şine Baidal" geze sonin gargagdaza вaisan. Ene sonin вolвol вuriaadiin yndese вarimtalka jaвadal вa lamiin şazaniigi şinedkeke zasaka zergiin jaвadaluudiigi çukalaçalan вiçedeg вaisan вolвo çigi azalçan aradiigi angiiin temecelde elsyylkiin sedelge tedii çigi ygii вaisan. Jike teleв ene sonindo yndesenii nacanaal-dimokraad yzelten kabaadaza вaisan azai.

Buriaad mongol ulasta zeвlelte zasag togtokoos urida ene zergiin soninuud garça вaisan вaina. Ene bygede soninuud вolвol вuriaadiin zinkeni azalça aradiin sanal kyseliigi ugta kangaka ygii вa kangaza çadaka çigi ygii вaisani ilerkei beze.

Baigaliin emenedeki mozo вa Dorono kizaarta zeвlelte zasagiin togtosonii açaar Buriaadiin kojor avtonoomito mozonuud negedze, Socaliis Soveed avtonoomito rispyyвlig вolsonii ildaraa 1923 onii ogtaaвriiin 10 nii eder ankan „Buriaad Mongoliin Ynen" geze komuniis josonii sonin garça ekilsen вaina. Ene sonin вolвol tyryyşiin zilyydte doloon konogtoo nege udaa garça вaisan вolвo çigi angiiin temeceliigi şuud udaridaza, Buriaad Mongol ulasta socaliism вaiguulka keregte jikeeken daвalta kiisen вaina. Tiigeed, вuriaad mougol azalçanii sojol вolвosoroliin kire zerge kegzekiin kamta teleg kemzeeni jike вolson вa 1931 onii sentaabri sariin negenees taвan konog dotoroo kojor udaa gardag вolson 1932 onii janvaari negenees eder вyriiin вolzoi. Ene kereg вolвol Buriaad Mongol ulasiin tyykede urda yzegdee edii jike kereg men baina. Ilangajaa menee Buriaad Mongol ulasiin şine kele вiçeg şineer togtozo вaisan yjede keвlel soninii yyrge maşa jike azai.

Buriaad Mongol ulas dotor eder byriiin sonin „B. M. Ynen" вa tyynees gadana komsomooliin sonin, вuriaad kelen deere gardag 2 aimagiin sonin keden zuun kaniin soninuud вolon вuriaad kelen deere gardag 3 sedkyl, edenii udka çanar cem komuniis namiin surtal şingesen, cem socaliis вaiguulaltiin tiila şudarguu temeceze, olon nute aradiin ideвki zorigiigi udaridan jaвaza вaisan deerees, socaliismiin zamiigi songozo, tyygeer aza akuigaa kegzyylze вaisan tyg tymen kamtiin azalta вuriaad aradiin sanal kyselde zokiko вa tedenii temeceliin zorigiigi komuniis namiin surtalaar udaridaka tuiliin kycete zeвseg men.

Buriaad Mongol ulasta zeвlelte zasag togtokoos urida jamar zergiin kugcaata keвlel soninuud вaisan вa zeвlelte zasag togtosonoos koişo ali zerge вolson ene kojoriigi zergeşyylen yzekede, manai вolşoviig josonii keвleliin kegzesen delgersen вa manai sonin вiçegyydiin ilalta, daвalta, amzalta zergeni maşa jike вaina.

Geвe çigi, вasa negen talaas dutagdal kocorogdol, вa yndesen sonin keвlel zergiigi ulamaar kegzyylke jaвadalda saad teбeg, angiiin daisanii neleen, yndesen keвleliigi tooko kereggseeke ygii вeerenkii jaвadaluud zygeer ygii olon tokiooldozo вaisan вa saaşadaa çigi magad tokiooldoko tula, ede вykentei kair nair ygii temeceze вolşoviig josoor ilaza çadana.

Deplomaadiin erke baidaliigi buzar muukai kardalgada kereglebe

Delekeidekinii kapitaaliin aagentanuud Moskvaada suuza baigaa japoonii elçeniigi kardan alakiigi beledkeze baiba

Moskvaa, 26 (T). Zam ba teeke nebteryylke aradiin komisaarnariin alban kaagça G. gedeg dotoodiigi kamagaalaka OGPY giin koleegide medyylgeteigeer kandaza todorkoilseni:

Ene G. gedeg Moskvaa kotodo tokonin suuza bykii gadaada ulasiin nege miissiin geşyyntei keden ziliin niuurta baricaa baiguulza, tyryyşiin yjede kuuçanii oldokojoo çukag eldeb edlelyydiigi kamta cugluulkiin zorilgo tabisan bilei. Tiigeseer baitaraa gadaadiin miissiin tere geşyyn erketen G. gedegees SSSR iin temer zamiin baidal ba ilangajaa şine temer zamuudiigi tekeerze baisan tukai medee abadag bolbo.

Dekaabriin ekinees tere gadaadiin miissiin geşyynii yyskelgiin josoor tanil kojoriin koorondoki keereldeen gancakan Manzuuriin arcaldaan tukai jabuulagdadag bolson azai. Negete tiime çanartai keereldee kiize baitaraa gadaadiin miissiin geşyyn—Moskvaada suuza baigaa japoonii elçende korlol kiibel SSSR japoon kojoriin koorondo erkebişe dai ekilyylke belei geze G. gedegte temteg medyylsen baina. Temdeg medyylseniigi erketen G. gegçe gente oilgozo çadaa ygii deereeseni nege kedii konosonii syylde gadaadiin miissiin geşyyn bolbol Doronodekinii baidal tukai dakin keereldee ekilze orobo. Tiigeseer baitaraa japoonii elçende korlol kiikeni gen zorilgoto kereg bolkoson korlol kiikiigi bejendee daan abaza çii çadakaç gene meteer erketen G. gedegiigi ceke idkaza orodog bolbo, Enyynees korlol uulzakadaa korlol kiike zailaşa ygiigi G. de çarmain zedkeze keledeg, oilguuldag bolson.

Korlol kiikedee elçeniigi zaa bol alaka josotoi jym, bişe, Moskvagaiin nege gudamzada „ziberenkei nagaanii kojorkon tobçoor“ elçenil avtombiiliin conko todozo bicalbal keree jymsen geze G. gedegte kelesen baina.

Ene asuudalda gadaadiin miissiin geşyynii aikabtar oroldolgo gargaza zedkesen uçar bolbol Zeblelte ulas teeşe jamar muukai sedelge kardalga kiize baidagiin mederel G. gedegte oruulba. G. gedeg bolbol minii kani neker jamar muukai cereg dainii eki nadiin bejeer tatuulka geze baisanii medeeb geze kelebe.

„Iime deerees—geze G. medyylne—bii bolbol tus medyylge GPY de kiikiigi şiidkebeb. Əeriingee bejiin doloroo başaraa ygiin şaltagaanaar iime muukai ba işyyritei kedmerte orolcozo teresen oron nutagtaa korolcoo kiike gesen gemee bucaakiin sojuurkal erke sanaatai bilei.“

Gadaadiin miissiin geşyynii jabuulga tukai deere dursagdasan medeenyydiigi abaad G. gegçiin medyylgiin zarim zyilyydiigiin ileryylen şalgasanii syylde Gadaada keregiigi erkilke aradiin komisaarnar bolbol deplomaadiin erke baidaliin şaltagaanaar tus niuurigi kinaltada abça çadaka ygiin uçar deerees SSSR ulasaas darui cagaa zailuulkiigi eeriini miissiin akalagçada medyylbe.

Japoonii ezerkegyyd „deeremçediigi ceberlekiin“ şaltagaan bariza şine aimaguudiigi ezelze baina

Nomokon dalaigaas abtasan medeenyyd

Beipin,21. „Simbyyn—Rengoogiin“ medeecekeni: japoonii zasag bol Zinzoonu çadaraas ceregee zailuulkiigi Zan—Siye—Liaanaas erilte kiibe. Japoonii Manzuuriigi ezelmdesen cereggiin zakiragça Kodzioo gedeg Zinzoonugiin zasagta ultimaatum—zanalta ilgebe.

* *
*

Tokioo, 21. Zan—Siye—Liaan ba Çan—Kai—Şii kojor koorondoo zebşeldee kiize koito Kitadiin zasag baiguulka beze geze japoonii sonin biçegyyd naidan biçeba.

Beipnees medeecekeni: Zan—Siye—Liaan bolbol Beipinde suuza baigaa aangliiin elçen Lempsoon gedegtei jarildasanii syyleer eeriingee zasagiigi Zinzoongaas zailuulza Lynzoonuda abaaçakaar şiidkebe. Tiime gebe çigi Zan—Siye—Liaanii ceregyyd Zinzoonudaa yleze japoonguudtai dailaldakaar beledken baina gene.

Şankai,21. „Ivniinge—poosto“ geze soninii medeegiin josoor japoonii bomboşo airplaanguud syyliin kojor ederyydte Zinzoonu deegyyr niseze 26 bombo kajaba, jikeeken gemteelyydiigi kiibe.

* *
*

Tokioo, 21. „Simbyyn rengoogiin“ medeegiin josoor Zinzoonugiin baidaliin tygşyyrtei bolson deerees Kitadta baigaa usan ceregyydte belen baikiin zakiralta usan ceregiin zakirgaand ygşeeze gargagdaba.

[ ] Manzuuriin arcaldaan ekilsenees koişo japoonii parokoodiin yiledberinyyd 100 milijoon ijeen garzataba. Tyynii 55 milijoon ijeeni japoonii edleliigi kitadta abkajaa arcaza boikood tunkaglasanaas bolbo.

[ ] Francuuziin „Poninlier“ geze sonindo Dooli—Eeg... geze kelesen josoor francuuziin Şneider—Kreezo geze ceregiin zer zebseg gargadag yiledberide Japoonii zegees zakisan zebsegyydiin jikeeken zakica orobo.

Tokioo, 23. „Smbyyn Rengoo“ geze soninii medeegiin josoor japoonii byke ceregyydte zam byrkiin yrgen dobtolgoor orozo „deeremçediigi usadkakiin“ zakiralta egtebe. Mygdenees koişo ba urida Manzuuriin temer zamaas baruulza gyiced ceberleke jabadal ekilbe.

* *
*

Tokioo, 23 (T). Sonin biçegyydiin medeecekeni: kvantuunii ba kimuuliin ceregyyd negedeze Zan—Siye—Liaanii zakiraltaar jabaza baigaa „deeremçediigi“ usadkakiin jikeeken baildaa ene ederees ekilbe. Cipingai çadar baildaan bolzo ekilbe. Çantuu çadar men baildaan bolzo baina. „Kocii“ geze soninii biçekeni: Sin—Miinii aimagta bolko gol baildaan menee eder ekilne. Ene aimagruu bombodogço airplaanguud ilgegdebe.

„Simbyyn Rengoogiin“ sakilgaan şuudanii medeegiin josoor „deeremçed“ Sinibauu kotodo dobtolon orokiin gadana Lioo mereniigi gatalaza kojor zuugaar dobtolkiin beledkel kiize baina. Ede „deeremçediigi“ darakiin telee bombodogço airplaanguud ilgegdeb.

Fraanciin imperaliistan Japoonii mereer jabana

Tokio,20 (T). Kantoonoos jiresen medeegeer, Inedkeg—Kitadaas „bandiid“ ba komuniistanuudiigi merdeke barimtatai fraanciin ceregyyd Guansii moziin kile nebterbe. Enyyntei kamta, kantoonii zasagni esergyycekiigi tekeerze baina. Kantoonii zasagni Guansii moziin ceregiin aka bagşada fraanciin ceregte zyrçekiin telee kile sakigçadiigi çangadkakiigi duradkaka.

Temeceen...

(B. M. ynenii eder byri garka bolo-Sondo zoriuulba)

Kubiskal bolzo
Kuuli şinelekede,
Kerengeten unaza
Kedelmeriçenii bosokodo;
Komuniis namiin
Ketelberi dooro
Kegzeze baigaa
Buriaad ulasiin;
Kotiin yiledberiiin
Kedelmeriçen aradiin
Kedee nutagiin
Kamtiin azaltanii;
Yndesen kelenii
„Ynen“ soniniini,
Komuniis namiin
Kyçete zebsegiini;
Angiiin temeceliin
Gal şataza,
Azal kedelmeriigi
Gabşagaiçalaza baikada;
Ənzeed garkadaa
Əseen gegdeze,
Eder nizeedte
Keblegdeke bolbo;
Menee eder
Anka dugaariini
Manii nydende
Arziiza karagdakadani;
Naiman mingiigi
Naaşani egegtiil..
Bykeli zileer
Bygedeeree zakiza,
„Ynen“ soniniigi
Yrgelzedee unşaza,
Namiin zoriigotoi
Niitedee tanilcakamnai.
—geze
Keetii gartai
Kedemeriçen neked
Kolonkoi aligatai
Kolkoosiin geşyyd
Gazar byrees
Garaa sarbain,
Urmatai bajartai
Unşaza baikadani:
Abiaa sonososon
Angiiin daisad
Genete soçozo
Gedergee cukariaad:
Syriigee daragdaza
Syyle kukaraad,
Zyrkee kadkagdaza
Zysee kubilaad;
—„Ynen“ esezo
—Endiize bosobo.
—Naimiigi cokikoni,
—Nasan dyyrkeni
—Ai burkan
—Abariita tyrgen,
—Ajuulta daisaniigi
—Arilgiita saaşani
geze,
Bakardaza tygşeze
Barkiraka abiaan
Zyg byride
Zedelen duuldaba.
Baizagtii!
Şine ziliin
Beleg bolson
Socaliis baiguulaltiin
Zebseg bolson
Bolşoviig namiin
Sylde tegelder
Buriaad Mongoliin
„Ynenii“ kuudasanda
Eder syni
Ilgad ygii
Cag yrgelze
Sorbolzolon biçeze
Niitiin sanaliin
Komondiir bolkomnai,
Niudargan eteediin
Daisan geeşebdii!...
—geze
Kedelmerçen zokioolç
Kedee biçegçed,
Guursa saarsaa.
Gartaa bariba.
Manii „Ynen“
Sonin bolbol
Mal azalta
Buriaad ulastaa
Şine baidaliin
Cuurga neeze
Socaliisiin ediin
Suuriigi bekizyylne.
Namiin şugamiigi
Narin sakiza
Niite zondo
Surtaal nebteryylne.
Niudarganii aaşiigi
Nuglan daraza,
Beerenkii keregiigi
Buta cokino.
Kedelmerçen aradiin
Kyçe elsyylne
Kedee azaltanii
Zorig badaruulna.
23/XII 31 n.

SSSR-iin TG komiteediin seessi-kural neegdebe

SSSR iin TG komiteediin seessi-kural neegdebe.

Moskvaa, 22. SSSR iin TG komiteediin kojordugaar seessi-kural baigça dekaabriin 22 eder neegdebe. Kelceke tobjoguudani:

SSSR iin aradiin aza akuin 1932 onii baicaaka too tukai (iledkelçed nek. nek. Moolotov ba Kyibeşev)

SSSR iin 1932 onii menge sangiin negedkemel teseb ba ulasiin negedkemel biydzeed tukai (iledkelçed nek. Griiniko ba SSSR biyd... komisiin nemelte iledkeliigi Çuckaajev kelene).

Tyrkemeeniin kolbooto SS... zasagiin gazariin iledkel (ile... nek. Atabaajiv)

SSSR iin TG komiteediin gar... togtooluudiigi batalaka (iledkelç... Jinykiidze).

Zyyn Sibiiriin MTS nyydte açaanii 19.. şiiçaa egtene.

Moskvaa. 21. Maşiina traagtariin staancanuudiin (MTS) koorondo kubaaza ekiin tula Traagtariin tebte açaanii 6500 şiiçaanuud egtebe. Tyynees 190 ni Zyyn Sibiiriin MTS dte egtene. Şiiçaanuudiigi t... gazaruudta jabuulkaar açagdab...

Kedee biçegçener biçene

Koirog Makaaroviigi kovko cokiko

Selenge. Derestiin somonii kol koosuudiin ba emçiin azaltanii zize maluudta kamuu ba kadaasa ebeçen delgereed baikada Selengiin-dyymede baidag maliin emçe Makaarov gegçede oçokodo (çelee ygii) geze jereze egedeg ygii eldeb kooson şaltagaanuudiigi toolko ba nojorkog koirog zangac yrgelze gargadag baina. Emçe Makaarov gegçe Derestiin somondo yrgelze jabaza baika aimagiin daabaritai baigaad, tyyniigee yrgelzedeg ygii eeree medeed suu dag baina. Zygeer odoo yjede Derestiin somonii kolkoosuud ba... iin azaltanii malda eldeb ebçe... jekeer delgereze baisani bolbol... gajaa zize maluudta kamuu-ka... geke zergiin ebeçen aikabtar del... maliin too niileed oloor ko... jabadal garça baikada emçen... kaarov amagalan koirogtozo su... bolbol, mal azaliigi kygzyylke... tula zokiko gazaraas kuuliin k... kemzee abagtii.

Derestiin dolgin.

Emeer dutuu baina

Kori kezengiin somonii emnelgiin oron (Amboltuuri) bolbol odoo emeer tunkomor baina. Eldeb tyrgen berke ebeçener ebedesen ulasiigi 75 modonii gazarta baisan koliin bolniica ilgedeg tula ene çukala kedelme... yjede aikabtar jike saad, bolko ba... Tiimees deede emnelgiin gaza... nutagiin emkinyyd sanaldaa ab... zokiko bolbuu. (4-19...)

Yndesen kaadarnuudiigi beledkeke jabadaliigi gol bolgojaa

Urida darlagdaza baisan yndeseten byriiin azalçan tymeniigi socaliismiin baiguulaltada orolcuulza, ulasiin zasag zakiragaanii kereg yilede kabaaduulza yndeseniigee sojoliigi majagiin talaar socaliismiin çanartaigaar debzyylke jabadaldani orolculka geşen arga mernyydiigi olkoni ton çukala kereg men.

Yndesenii avtonoomito respyyblygyyd ba mozo, rajoonuudiin uul yndesenii azalçan tymeniigi, tedenii nutag oroniini socaliismiin baiguulaltada gol bolgon orolcuulka jabadal ene kyrter jamar zerge jabaab gekede: alibaa yndesetenii kedelmeriçed, kamtiin azalçad ba ygiitei dunda çadaltaniigi alban gazaruudta ulam yrgeneer kabaaduulza jabasan telebiei baina. Tiikiin kamta alban gazaraasa deerenkii yzelten ba nutagiin yndese barimtalagça yzelteniigi ceberlen kamaza, yndesenii niudarqaçuudiin, urdiin nojod bajadiin etegeedügi salgaza jabasan; men alban keregee gol yndesen aradiingaa terelki kelen deere jabuuldag bolson emkinyyd ba alban gazaruud olon bolson baina. Socaliismiin baiguuliigi ynekeer bolşovigiin kurdabçalalaar jabuulza baigaa ene yjide, busadaas kozomdongi jabasan keden olon baga jasatan bolbol kapitaalta baidalda keree ygii jabataraa, kapitaalta baidaliigi alas karaiza, socaliismiin baidalda orocogoozo jabaa ene yjede; aza akuin ba sojol bolbosuraliin talaar dutuu dunda kozom koino jabasan baga jasataniigi uragşani zydkyylze, dutuu dundigini gyiceldyylze jabaa ene yjede Leeninii yndesenii bodoliigi bejezyylkeni ton çukala bolzoi, tyynii tulda alban gazarta uul yndesen aradaiigi jun juunaas ilyygeer zydkyylke uçartai bolzoi.

Ene talaar jikeken kereg byteegdesen baina; yndesen zeblelyydiigi togtooko, yndesen aimag, somonuudiigi baiguulka geke mete zakiaanuud nam ba zasagiin gazaraas garsaniigi gol teleb gyicedkegdezei. Avtonoomito yndeseteniigi odoo abaad yzebel, soveedyydiin dolookon proceenteni aimaguudiin 29% ni yndesenii talaar kolicaldangi, ilgagdaa ydii baina.

Avtonoomita yndesenii tebiin ba aimaguudiin alban gazaruudta uul yndesenii kedelmerçed bolbol udaridaka zergetei bolzoi; uul yndesetenii terelki kelen bolbol jerenkii jariaanii kelen bolzo kaa gazar delgereze baina. Kuuli zakiragaagi yndesen ba oros kelen deere zergeçyylen gargadag josotoi bolzoi.

Kedii tiime gebe çigi dutuu dunda zyilyyd olon baina. Yndesen kedelmeriçediigi alban gazarta ilangajaa ediin zasagiin ba korşoonii çugumuudaar orolcuulka jabadal bolbol sunguliiin albanda kabaaduulkaas odoo çigi kolo baina. Yndesen kedelmeriçed alban gazarta kabaaduulkiigi kurdabçalan şamduulka jabadal ton bolgonamaj; syyliin deden ziliin yjede abtonoomi yndesetenii alban gazariin aparaadta kedelze baigaa uul yndesetenii kubi zergeni kojor gurbakan % nemesen baina. Tere yndesetenii terelki kelen deere biçegeer nebterelceke jabadal bolbol, terelki keleer kelcekees kolokon kozomdozo jabana. Ene dutuu dunda zilnyyd jamar şaltagaan deerees bolbo gekede:

1). Nutagiin yndese barimtalsan jabadal ba ilangajaa darangiilan deerenkyilke jabadalnuudtai gyiced kangaltataigaar temeceze çadaa ygii gazarnuud ali olon.

2) Uul yndeseteniigi alban gazariin aparaadta orolcuulka jabadaliigi eder byri zaaza ketelberilke jabadal suladasan baikiin kamta zebleliin zegees ene keregte tusalalcasan zyil geze ton çigi baga baisan;

3) Sojol bolbosoroliin çadabariin talaar zarim tymeney koino garçasaniigi gyiceldyylkeni aalidasan, ene gurban bolono.

Ede bygede saaduudiigi ilaza, dutagdalnuudiigi gyiceldyylkiin tulda jaaka josotoib gekede;

1) Yndesetenii baidaliigi zokiokiin bodolgo zaabariigi Leeninii zaasan josoor yndeseten byriiin nutag oron deereni arad tymende oilguulza ykiigi urdaas ylyygeer kiçeekiin kamta, yndesetenii baidali zokiooko jabadalda namiin gol bodoloos gazan orolcoo kiiseneligiin esregiin temceliigi ene temeseke.

2) Socaliismiigi baiguulka ali byki kereg yilede kereglegdeke kaadarnuudiigi yndesenerkyylen duudaas kurdabçalan beledkeke jabadaligi odoo ygie ton çukala bolgon çamduulka uçartai.

3). Alban gazariin aparaadta uul yndesetenii azalçadiigi yrgeneer orolcuulka gesen ene jike kereg yiletei namiin, zebleliin, çefaleliigi tan komsomooliin kycen çadaliigi ene kandulka josotoi.

Soninii erkilegçi C. Dondobiin.

В.-Удинск, тип. БГИ зак. № 2818 тираж 3800 Бурлит 2